

بررسی عوامل مؤثر بر تقاضای بیمه توسط شرکت‌ها

سعید صحت^۱

چکیده:

تحقیقات نظری گسترده‌ای در دنیا انجام شده که عوامل مؤثر بر تقاضای بیمه توسط شرکت‌ها را بررسی می‌کند اما تحقیقات تجربی (empirical) فقط تعداد اندکی بوده است و علت آن هم مشکل بودن دسترسی به اطلاعات در این زمینه است. در این مقاله ابتدا با توجه به پژوهش‌های انجام شده در دنیا عوامل مؤثر بر خرید بیمه به وسیله شرکت‌ها ذکر شده و سپس با توجه به اطلاعات موجود از نمونه شرکت‌ها در ایران تجزیه و تحلیل‌های آماری و اقتصادسنجی صورت گرفته و نهایتاً فاکتورهای معنی‌دار در تقاضای بیمه معنی‌مند می‌شود. این تحقیق در نوع خود کاری نسبتاً بدیع در کشور ما محسوب می‌شود.

وازگان کلیدی
تقاضای بیمه، خصوصیات شرکت‌ها

مقدمه

شرکت‌ها معمولاً از بزرگ‌ترین خریداران بیمه هستند. در ایالات متحده آمریکا در سال ۱۹۷۸ میلادی، ۵۴/۲ درصد از حق بیمه اموال و مسؤولیت توسط شرکت‌ها پرداخت شد. در سال ۱۹۸۹ در ایالات متحده شرکت‌ها برای حق بیمه اموال و حوادث ۱۱۲ میلیارد دلار پرداخت کردند و این در حالی بود که سود پرداختی به سهامداران حدود ۸۵ میلیارد دلار بود.

در سال ۱۹۹۴ شرکت‌های تولیدی ژاپن ۱/۳ تریلیون ی恩 حق بیمه در رشته‌های غیر عمر پرداخت کردند که معادل ۲/۳ درصد از کل مازاد عملیاتی آنها بود. در ایالات متحده بیش از ۵۷ درصد از حق بیمه‌ها به وسیله کمبانی‌ها پرداخت می‌شود. تحقیق تجربی درباره عوامل مؤثر بر خرید بیمه شرکت‌ها، خصوصاً در کشورهای در حال توسعه، بسیار کم است و دلیل آن هم در دسترس نبودن اطلاعات مورد نیاز است. بیمه این مزیت را برای شرکت‌ها دارد که ریسک آنها را به شرکت‌های بیمه منتقل می‌کند. هر چند که این انگیزه خیلی مهمی برای شرکت‌ها نمی‌تواند باشد زیرا تنوری مالی جدید عنوان می‌نماید که سرمایه‌گذاران می‌توانند ریسک را از طریق تنوع در پرتفوی خود کاهش دهند.

فرار از ریسک شاید برای یک شخص انگیزه اساسی برای خرید بیمه باشد اما به نظر می‌رسد در مورد انگیزش شرکت‌ها برای خرید بیمه این گونه نیست. بنابراین ضروری است علل دیگری را در این زمینه جست‌وجو کنیم که توضیح دهد چرا شرکت‌ها تا حد زیادی بیمه می‌خرند. عوامل دیگری هم هستند که انتظار می‌رود تأثیرگذار باشند از جمله اندازه شرکت، میزان مالیات پرداختی، میزان بدھی شرکت و وضعیت مالی و احتمال ورشکستگی که ما در این تحقیق به آنها می‌پردازیم. در این مقاله ابتدا فرضیه‌های مورد نظر مطرح شده سپس به وسیله روش آماری و اقتصاد سنجدی تجزیه و تحلیل صورت می‌گیرد.

ادبیات موضوع و پیشینه تحقیق

در ادبیات موضوع فرضیه‌های مختلفی در مورد رابطه حق بیمه پرداخت شده و ویژگی‌های عملیاتی شرکت‌ها مطرح شده است. به عنوان مثال مایزرو اسمیت در سال ۱۹۸۲ در مقاله خود به بعضی از انگیزه‌های خرید بیمه توسط شرکت‌ها اشاره می‌کند از جمله آن که شرکت‌های بیمه خدمات گسترده‌ای را در هنگام وقوع خسارت و حتی از نظر حقوقی می‌توانند انجام دهند و در این زمینه تخصص‌های لازم را دارند و این مزیت آنها سبب انگیزش شرکت‌ها برای خرید بیمه می‌شود. همین پژوهشگران در سال ۱۹۹۰ تقاضای بیمه انتکایی را بررسی و عواملی چون اندازه شرکت و ساختار مالکیت و وضع مالی آن را تست کردند. یامری در تحقیق خود در سال ۱۹۹۹ متغیرهای احتمال ورشکستگی شرکت، میزان بدھی، اندازه شرکت، مالکیت و ساختار آن و میزان مالیات را مطرح کرد، ضمن این که به اقتصاد ژاپن و مدیریت ژاپنی (از جمله استخدام مادام عمر و در نتیجه تعهد بالای کارکنان به سیستم) توجه داشت. در تحقیق دیگری در آمریکا هویت و کانگ در سال ۲۰۰۰ متغیر نوع صنعت را هم مطرح کردند که بر تقاضای بیمه تأثیر دارد. کاهش علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

متغیرها در این مقاله بر اساس ادبیات موضوع انتخاب شده‌اند. سپس درباره هر یک از این متغیرها توضیحاتی داده شده و تأثیر سود عملیاتی نیز بر تقاضای بیمه توسط شرکت بررسی شده است.

احتمال ورشکستگی و میزان بدھی شرکت

عمولاً هزینه‌های ورشکستگی به دو دسته هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم تقسیم بندی می‌شوند. هزینه مستقیم در حوزه با مدیریت ورشکستگی است و شامل هزینه‌های مراحل ورشکستگی و هزینه‌های قانونی آن است. هزینه‌های غیرمستقیم براست مثال شامل اعتبار و سرفولی از دست رفته است. پوشش بیمه‌ای می‌تواند احتمال

ورشکستگی را کاهش دهد. زیرا در شرایط بحرانی با پرداخت خسارت شرکت را یاری می‌دهد. یک شرکت با احتمال ورشکستگی بیشتر یا هزینه‌های ورشکستگی بیشتر انگیزه بهتری برای خرید بیمه دارد. نکته دیگر آن که با افزایش میزان بدھی شرکت، ریسک آن هم افزایش می‌یابد و حتی احتمال ورشکستگی هم بالا می‌رود بنابراین پوشش بیمه‌ای، لازم به نظر می‌رسد.

دیویدسن (۱۹۹۲) در مقاله خود عنوان کرد که یک عامل بسیار مهم در خرید بیمه توسط شرکت‌ها، وجود دارندگان اوراق قرضه شرکت است زیرا آنها با خرید بیمه هرگز زیان ندیده بلکه حتی سود هم می‌برند بنابراین شرکت را وادار به خرید بیمه می‌کنند. وی این امر را به صورت ریاضی در تحقیق خود نشان داد که گاهی فجایع وحوادث، مشکلات جدی برای شرکت‌ها ایجاد می‌کنند و پوشش بیمه‌ای در این شرایط دشوار کمک زیادی می‌کند خصوصاً در موقعیتی که میزان بدھی و در حقیقت ریسک شرکت هم بالاست. یامری (۱۹۹۹) در تحقیق خود نشان داد که میزان بدھی شرکت، عامل مهم و معنی‌دار در تقاضای بیمه توسط شرکت‌های بزرگ ژاپن است.

بزرگی و اندازه شرکت

طبق تحقیق مایرز و اسمیت (۱۹۹۰) شرکت‌های کوچک در مقایسه با شرکت‌های بزرگ از خدمات شرکت‌های بیمه‌ای بهره بیشتری می‌برند. شرکت‌های بیمه در زمینه‌های مختلف، پوشش‌های بیمه‌ای، مدیریت ریسک و پرداخت خسارت‌ها و مسائل قانونی و حقوقی مربوطه تخصص‌ها و تجربه لازم را دارند و می‌توانند با کادر حرفه‌ای خود مشاوره‌های لازم و خدمات مناسب را به خوبی ارائه کنند. نکته دیگر آن که شرکت‌های کوچک با ریسک بیشتری مواجه هستند و احتمال ورشکستگی و مشکلات مالی برای آنها بیشتر است و در ضمن در زمینه‌های یاد شده که شرکت‌های بیمه مزیت نسبی دارند، مثلاً در داشتن نیروهای آشنا و متخصص در مسائل حقوقی و یا مدیریت

ریسک، ضعف دارند. هویت و کانگ در تحقیق خود نشان دادند که شرکت‌های کوچک تقاضای بیشتری برای بیمه دارند. اما اسولیون (۱۹۹۷) در مقاله خود نشان داده است که مدیران و کارشناسان شرکت‌های بزرگ انگستان تقاضای بیشتری برای بیمه دارند زیرا در کمپانی‌های بزرگ، شرکت بیمه به عنوان کنترل کننده فعالیت مدیران به سهامداران کمک کرده و مشاوره لازم را ارائه می‌کند، بنابراین تاثیر این عامل مبهم به نظر می‌رسد.

سود آوری شرکت

عمولاً میزان سود یک شرکت وضع مالی آن انشان می‌دهد. اگر سوددهی در حد بالایی باشد، مدیران به خرید بیمه تمایل دارند تا با پرداخت حق بیمه ریسک‌های مختلف را پوشش دهند و حاشیه سود را حفظ کنند. سودآوری بالای شرکت می‌تواند نشانگر ارزش بالای دارایی‌های آن شرکت در بازار باشد که باید این ارزش را از خطر و ریسک حفظ نمود. از سوی دیگر شرکت‌های با درآمد بالا می‌توانند با تقدینگی فراوانی که در اختیار دارند خود را در برابر ریسک‌ها حفظ کنند و سیستم‌های کنترل ریسک نظیر کپسول آتش نشانی و تجهیزات ایمنی و حفاظت صنعتی را تهیه و استفاده کنند تا میزان ریسک را کاهش دهند و نیاز کمتری به خرید بیمه داشته باشند، پس اثر این مورد هم مبهم به نظر می‌رسد.

مالیات پرداختی شرکت

با خریدن بیمه و پرداخت حق بیمه یک شرکت می‌تواند درآمد خود را کم نشان داده و مالیات کمتری پردازد زیرا حق بیمه عموماً به عنوان هزینه قابل قبول است و از طرفی نیز شرکت با خرید بیمه ریسک را پوشش می‌دهد. بنابراین پرداخت مالیات می‌تواند انگیزه‌ای برای تقاضای بیمه توسط شرکت‌ها محسوب شود. نکته دیگر آن که در

بعضی تحقیقات از جمله هویت و کانک نشان داده شده که شرکت‌ها با استهلاک ابیاشته بیشتر به خرید بیمه علاقه بیشتری دارند.

نوع صنعت

احتمال خسارت در هر صنعت متفاوت است و بعضی صنایع قطعاً با ریسک بیشتری مواجه هستند. برای مثال در صنعت شیمیایی وجود مواد مختلف شیمیایی که گاهی به سرعت قابل اشتعال هستند، سبب ریسک بالای این صنعت می‌شود. بنابراین شرکت‌هایی که در صنایع ریسک بالا قرار دارند باید تقاضای بیشتری برای بیمه داشته باشند. شرکت‌های بیمه در کنار عملیات فروش بیمه باید به مسئله مدیریت ریسک هم اهمیت داده و مشاوره‌های لازم را برای کم کردن خطر در صنعت و کاهش ریسک ارائه دهند.

ساختمار مالکیت

مایرز و اسمیت (1990) در تحقیق خود عنوان کردند که شرکت‌های با تعداد سهامدار کم در مقایسه با شرکت‌های با تعداد سهامداران زیاد بیشتر به خرید بیمه تمایل دارند و این به علت ریسک بیشتر در شرکت‌های کوچکتر است. این مالکیت می‌تواند به شکل‌های گوناگون باشد. مثلاً در ژاپن در بعضی از بنگاه‌ها به شکل کیرتسو (Keiretsu) دیده می‌شود؛ به این معنی که در مجموعه‌ای از چند بنگاه هر یک سهامدار دیگری است و اینها به طور متقابل هم در یکدیگر سهم دارند و این رابطه پیچیده سبب می‌شود که شرکت‌های خارجی به سختی در بعضی از بازارهای ژاپن وارد شوند. (در این مقاله شرکت‌های انتخاب شده دارای تعداد زیادی سهامدار هستند؛ به اصطلاح widely held companies که بیش از صد سهامدار دارند.

متغیرهای انتخاب شده در این تحقیق

متغیر وابسته در این پژوهش مقدار حق بیمه پرداخت شده توسط شرکت برای بیمه اموال و مسئولیت است. شرکت‌ها به صورت تصادفی و از بورس اوراق بهادار

تهران انتخاب شده اند (تعداد ۳۳ شرکت و برای سال مالی متمی بـه ۱۳۷۷ که اطلاعاتش در آن زمان موجود بـود). بعضی از شرکت‌ها اصلـاً حق بـیمه را در صورت‌های مالی نشان نداده‌اند. شاید به این دلیل که اهمیتی به این قضیـه نمی‌دهند و این نکته قابل تأملی است. به نظر مـی‌رسد که درباره فرهنگ بـیمه کار بـیشتری لازم است تـا مدیران شرکت‌ها اهمیت لازم را به بـیمه بـدهند. بعضی شرکت‌ها هم حق بـیمه پـرداختی را در یادداشت‌های پـیوست صورت‌های مالی آورده‌اند و بنابرایـن دست یافتن به اطلاعات برای متغیر وابسته و همچنین متغیرهای مستقل در این تحقیق کار بـسیار مشکل و وقت گـیری بـوده است. متغیرهای مستقل به شرح زیرند:

وضع مالی شرکت و قدرت پـرداخت بـدهی‌ها و نسبت سرمایـه در گـردش به کـل دارایـی‌ها در نظر گـرفته شـده است. سرمایـه در گـردش حاصل تفاضل دارائـی‌های جـاری و بـدهی‌های جـاری است. هر چـه این نسبت بـیشتر باشد، وضع مالی شـرکت بهتر بـوده و ریـسک کـمتر است، پـس علامـت منفـی برای ضـریـب این متغیر را انتظـار داریـم. متغیر دیـگر مـیزان بـدهی‌های شـرکت است. کـه نـشان دـهنـده رـیـسـک آـن است و هـر چـه بـیشـتر باشد، پـس تـماـیـل به خـرـید بـیـمه قـاعـدـتاً بـیـشـتر است. ادارـه شـرـکـت با متغیر مـیـزان دـارـائـیـهـای ثـابـت در نـظر گـرفـتـه شـده است. هـمـچـنـین متـغـيرـمـیـزان سـود عملـیـاتـی شـرـکـت نـیـز به عنـوان متـغـيرـمـسـتقـل دـیـگـرـی است متـغـيرـدـیـگـرـمـیـزان مـالـیـاتـی شـرـکـت است. از آـنجـا کـه حق بـیـمه به عنـوان هـرـیـةـ قـابـل قـبـول وزـارت اقـتصـاد و دـارـائـیـ در نـظر گـرفـتـه شـده است این انـگـیـزـه مهمـی برای شـرـکـتـهـاست کـه بـیـمه بـخـرـند. هـمـچـنـین مـیـزان استـهـلاـک اـنـباـشـته هـم در نـظر گـرفـتـه شـد (با تـوجـه به تـحـقـيقـات گـذـشـته)، در ضـمـنـ با تـوجـه به اـین کـه نوع صـنـعـت در تـقـاضـای بـیـمه مـهمـ است متـغـيرـمـوهـومـی در نـظر گـرفـتـه شـد کـه اـگـر شـرـکـت وـابـستـه به صـنـعـت شـیـمـیـائـی باـشـد، مـقـدـار یـک بـگـیرـد و اـگـر وـابـستـه به صـنـاعـت دـیـگـر باـشـد، مـقـدـارـش صـفـرـ است (صـنـاعـت دـیـگـر عـبـارتـنـد اـزـصـنـعـت خـودـرـو و صـنـاعـت غـذـائـی و صـنـاعـت الـکـتـرـیـکـی).

تحلیل های آماری

برای تحلیل ها از معادلات رگرسیون (Ordinary Least Squares Regression) استفاده و متغیرها به صورت لگاریتم خطی (Log Liner) در نظر گرفته شد. بدین ترتیب می توان روی الاستیسیتی (کشش) بحث نمود (در مورد نسبت سرمایه در گردش به کل دارائی ها چون گاهی مقدار منفی می شد لگاریتم نپرین استفاده نشد، اما در بقیه موارد از لگاریتم نپرین استفاده شد). در ضمن روش منطقی (stepwise) در نرم افزار آماری SAS استفاده شد که با تکنیک منطقی حذفی (stepwise Backward Elimination Method) عمل شده است.

در این روش ابتدا همه متغیرها در رگرسیون استفاده می شود (در معادله اول) سپس با برنامه ای که در این نرم افزار نوشتم در هر مرحله یک متغیر که کمترین تأثیر را بر معادله دارد و از همه کم اهمیت تر است حذف می شود. این مراحل ادامه می یابد تا نهایتاً متغیرهایی در آخرین معادله می ماند که معنی دار بوده و از بقیه متغیرهای مستقل، موثر تر هستند. این روش کاملاً منطقی و آماری بوده و روش مناسبی برای گزینش متغیرهای معنی دار از میان همه متغیرهای مستقل است که با برنامه نویسی در نرم افزار SAS از طریق محاسبات آماری انجام شد.

در این تحقیق دو حالت در نظر گرفته شد؛ در حالت اول معادله رگرسیون عبارت است از :

$$\begin{aligned} \text{LnIP} = & b_0 + b_1 \text{LnDT} + b_2 \text{WCT} + b_3 \text{LnFA} + b_4 \text{CH} + b_5 \text{FD} + b_6 \text{AU} + \\ & b_7 \text{LnOP} + b_8 \text{LnCD} + b_9 \text{LnTAX} \end{aligned}$$

متغیرها به ترتیب عبارتند از :

IP؛ حق بیمه پرداخت شده توسط شرکت

میزان بدھی شرکت DT؛
 نسبت سرمایه درگردش به کل دارائی‌های شرکت WCT؛
 میزان دارائی‌های ثابت شرکت FA؛
 متغیر موہومی نشان دهنده این که شرکت وابسته به صنعت شیمیابی است. CH؛
 متغیر موہومی نشان دهنده این که شرکت وابسته به صنایع غذایی است. FD؛
 متغیر موہومی نشان دهنده این که شرکت وابسته به صنایع خودرو سازی AU
 است.

میزان سود عملیاتی شرکت OP؛
 میزان استهلاک ابناشته و بالاخره TAX، میزان مالیات شرکت است. نتایج رگرسیون در جدول ۱ آمده است. در معادله شماره یک (که شامل همه متغیرهاست) متغیرهای TAX و CD ضرایب مثبت دارند و همان‌طور که انتظار می‌رفت در سطح ۵ درصد معنی‌دار هستند. متغیرهای WCT و OP ضرایب منفی دارند و در سطح ۱۰ درصد معنی‌دارند که مطابق با فرضیه‌های ما هستند. متغیرهای FA و DT ضرایب مثبت دارند که مطابق با فرضیه هاست. متغیرهای AU و CH معنی‌دار نیستند. معادله نهایی به صورت زیر است :

$$\ln IP = 1,86 + 0,41 \ln TAX + 0,78 \ln CD - 0,71 \ln OP$$

که حالت نمایی عبارت است از :

$$IP = e^{1,86} TAX^{0,41} CD^{0,78} OP^{-0,71}$$

در مرحله نهایی مشاهده می‌شود که TAX ضریب مثبت دارد و در سطح ۱ درصد معنی‌دار است که مورد انتظار ما هم هست. اگر مالیات یک درصد افزایش یابد

تقاضای بیمه ۰/۴۱ درصد زیاد می‌شود. همچنین متغیر CD ضریب مثبت داشته و در سطح ۵ درصد معنی دار است. متغیر OP ضریب منفی دارد و در سطح ۱۰ درصد معنی دار است. اگر سود یک درصد افزایش یابد تقاضای بیمه ۰/۶۱ درصد کاهش می‌یابد. به نظر می‌رسد شرکت‌های با سود بالا تقاضای کمتری برای بیمه دارند و توان بالایی در مقابله با ریسک داشته باشند و حتی می‌توانند سیستم امنیتی قوی داشته باشند و ریسک را با تجهیزات مختلف کنترل کنند.

برای بررسی مشکل ناهمسانی واریانس (Heteroscedasticity)، فرض صفر (H_0) عدم وجود این مشکل و فرض دیگر (H_1) وجود این مشکل در این رگرسیون در نظر گرفته شد. در این رابطه آزمون وایت (White test) استفاده گردید که نشان داد مشکل ناهمسانی واریانس وجود ندارد. در معادله آخر همچنین مشاهده می‌شود که آماره F-statistic (F) بیشترین مقدار را دارد که نشانه خوبی بر اعتبار متغیرهای انتخاب شده در معادله نهایی است.

حالت دوم

در این حالت، تعديل انجام شده و دو طرف معادله به کل دارائی‌های شرکت تقسیم شد تا اثر اندازه شرکت (Size effect) حذف شده و همچنین مشکل ناهمسانی واریانس کاسته شود. معادله به شرح زیر است:

$$\begin{aligned} \ln IA = & b_0 + b_1 \ln DTA + b_2 WCT + b_3 \ln FATA + b_4 CH + b_5 FD + b_6 \\ & AU + b_7 \ln OPTA + b_8 \ln CDTA + b_9 \ln TXTA \end{aligned}$$

متغیرها در این معادله به شرح زیر است:

IA : نسبت حق بیمه به کل دارائی‌ها،

DTA : نسبت بدھی به کل دارائی‌ها.

WCT: نسبت سرمایه در گردش به کل دارائی‌ها،

FATA: نسبت دارایی‌های ثابت به کل دارائی‌ها.

CH: متغیر موهومی نشان‌دهنده این که شرکت وابسته به صنعت شیمیایی است.

FD: متغیر موهومی نشان‌دهنده این که شرکت وابسته به صنایع غذایی است.

AU: متغیر موهومی نشان‌دهنده این که شرکت وابسته به صنایع خودرو سازی

است.

OPTA: نسبت سود عملیاتی به کل دارائی‌ها،

CDTA: استهلاک انباشتہ به کل دارائی‌ها و

TXTA: نسبت مالیات به کل دارائی‌هاست.

جدول ۲ نتایج را برای حالت دوم نشان می‌دهد. در معادله نهایی که پس از مراحل روش منطقی (Sepwise Backward Elimination Method) به دست آمده داریم:

$$\text{LnIA} = -2/39 + \%4 \cdot \text{LnDTA} - 2/73 \cdot \text{WCT} + \%56 \cdot \text{LnDTA} + \%39 \cdot \text{LnTXT}$$

و حالت نمایی آن عبارت است از:

$$\text{IA} = e^{-2/39} \cdot \text{DTA}^{+4\%} \cdot e^{-2/73 \cdot \text{WCT}} \cdot \text{CDTA}^{+56\%} \cdot \text{TXTA}$$

ضریب متغیرهای CDTA و DTA مثبت و معنی دار در سطح ۵ درصد است.

ضریب TXTA و در سطح ۱ درصد معنی دار است. افزایش ۱ درصد مالیات، تقاضای

بیمه را ۰/۳۹۰ درصد افزایش می‌دهد و ضریب WCT منفی و در سطح ۵ درصد

معنی دار است. معادله نهایی با توجه به آزمون وایت (White test) مشکل ناهمسانی

واریانس ندارد و بالاترین رقم را برای آماره F (F-Statistic) داراست. این معادله در

مقایسه با حالت اول تعداد متغیرهای معنی دار بیشتری دارد و انتخاب می‌شود. تحلیل‌ها

نشان می‌دهند که هرچه میزان بدھی شرکت بیشتر و وضع مالی شرکت نامناسب‌تر باشد (که در حقیقت نشانگر ریسک بالاتر است)، تقاضای بیمه هم برای شرکت بالا می‌رود. همچنین شرکت‌های بزرگ‌تر انگیزه بیشتری برای خرید بیمه دارند تا اموال و کارگاه‌های خود را تحت پوشش بیمه قرار دهند که به نظر می‌رسد با نظریه اسویوان هماهنگی دارد. متغیر مالیات همان‌طور که انتظار می‌رفت اثر مثبت بر تقاضای بیمه دارد و مشوق شرکت‌ها برای خرید بیمه است. شرکت‌هایی که سود عملیاتی بالای دارند طبق این نتایج انگیزه کمتری برای خرید بیمه دارند و مطابق با این فرضیه‌اند که شرکت‌های با سود عملیاتی بالا سیستم امنیتی مناسبی داشته و ریسک را کنترل می‌کنند و در صورت وقوع خطر، توان مالی برای مواجهه با آن را دارند. با توجه به نتایج به دست آمده به نظر می‌رسد که تحقیقات آینده می‌توانند متغیرهای جدید دیگری را که خاص بازار بیمه ایران باشد به کار بندد و یا استفاده از اطلاعات مربوط به چند سال متوالی برای شرکت‌های مختلف احتمالاً نتایج بهتری می‌دهد.

پیشنهادها

در این تحقیق بر اساس پژوهش‌های قبلی نقش متغیرهای مختلف در تقاضای بیمه توسط شرکت‌ها بررسی شده است. با توجه به نتایج و تحلیل‌های انجام شده پیشنهادهای زیر ارائه می‌شود:

با توجه به این که حق بیمه پرداخت شده هزینه قابل قبول از سوی وزارت اقتصاد و دارایی است، بنابراین شرکت‌های بیمه با توجه به این موضوع می‌توانند مدیران کارخانه‌ها را به خرید بیمه تشویق کنند که بدین وسیله درآمد را کمتر نشان داده و مالیات پرداختی کاهش می‌یابد در ضمن این کارخانه‌ها از پوشش بیمه‌ای نیز برخوردار می‌شوند. اگر مقامات مالیاتی کشور بتوانند سیستم اخذ مالیاتی مؤثرتری ایجاد کنند، قطعاً یکی از آثار این سیاست، تعایل بیشتر شرکت برای خرید پوشش‌های بیمه‌ای

است. شرکت‌های بیمه باید با گسترش فرهنگ بیمه سعی نمایند مدیران بنگاهها را از خطرها و ریسک‌های احتمالی آگاه نمایند و با معرفی انواع پوشش‌های بیمه‌ای مناسب با قیمت مطلوب، آنها را به خرید بیمه تشویق نمایند. در مورد شرکت‌های سودده که انگیزه کمتری برای خرید پوشش کافی بیمه‌ای دارند باید شرکت‌های بیمه از طریق پیشنهاد برای بهبود سیستم مدیریت ریسک و افزایش اینمی خدمات متنوع‌تری ارائه کنند. با رشد فرهنگ بیمه و افزایش تقاضای بیمه در صنایع کشور می‌توان شاهد رشد و شکوفایی در توسعه اقتصادی بود و محیط امنی برای سرمایه گذاری، افزایش تولید و رشد صادرات ایجاد کرد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

جدول ۱: تابع متغیرهای وابسته در Lp_7

Explanatory variables:	Eq\	Eq\gamma	Eq\tau	Eq\delta	Eq\phi	Eq\epsilon	Eq\eta
Ln DR	+,*%	---	---	---	---	---	---
	(+,.74)	----	----	----	----	----	----
WCT	-*,07	-*,67	-*,18	-*,19	-*,19	-*,20	---
	(-1,.27)*	(-1,.27)*	(-1,.07)*	(-1,.14)*	(-1,.11)*	(-1,.14)*	----
Ln FA	*,10	*,18	*,19	*,17	*,10	----	----
	(+,.48)	(+,.53)	(+,.51)	(+,.51)	(+,.09)	----	----
CH	-*,53	-*,52	-*,19	---	---	---	---
	(-1,.54)	(-1,.54)	(-1,.32)	----	----	----	----
FD	-*,30	-*,34	---	---	---	---	---
	(-1,.34)	(-1,.34)	----	----	----	----	----
AU	-*,68	-*,62	-*,42	-*,32	----	----	----
	(-1,.70)	(-1,.77)	(-1,.69)	(-1,.53)	----	----	----
LNOP	*,73	-*,77	-*,70	-*,76	-*,79	-*,71	-*,71
	(-1,.76)*	(-1,.76)*	(-1,.76)*	(-1,.77)*	(-1,.70)*	(-1,.66)*	(-1,.74)*
LnCD	*,76	*,79	*,77	*,70	*,77	*,71	*,76
	(1,.72)**	(1,.71)**	(1,.71)**	(1,.71)**	(1,.71)**	(1,.71)**	(1,.71)**
Ln TAX	*,61	*,60	*,61	*,59	*,61	*,59	*,61
	(1,.72)**	(1,.71)**	(1,.61)**	(1,.65)**	(1,.77)***	(1,.79)***	(1,.70)***
Constant	1,.38	1,.71	1,.70	1,.50	1,.76	1,.80	1,.67
	(1,.60)	(1,.70)	(1,.69)	(1,.63)	(1,.61)	(1,.65)	(1,.63)
R ²	*,39	*,39	*,30	*,30	*,34	*,34	*,37
Adjusted R ²	*,11	*,12	*,17	1,.11,*,11	*,22	*,24	*,21
F- Statistic	1,.88	1,.77	1,.96	1,.70	1,.80	1,.80	1,.61

1- Signs of *, **, *** mean significant at the 1% and 1 percent levels respectively

*- t statistics in parentheses

جدول ۲: نتایج متغیرهای وابسته در IA^۱

Explanatory variables:	Eq۱	Eq۷	Eq۸	Eq۹	Eq۱۰	Eq۱۱
Ln DR	-0,۳۱	-0,۳۱	-0,۳۱	-0,۳۳	-0,۳۹	-0,۴۰
	(-1,۳۴)*	(-1,۳۵)*	(-1,۳۵)*	(-1,۵۶)*	(-1,۸۰)**	(-1,۸۰)**
WCT	-2,۷۷	-2,۶۴	-2,۶۷	-2,۶۸	-2,۶۴	-2,۷۷
	(-1,۰۱)*	(-1,۶۴)*	(-1,۶۶)	(-1,۸۰)**	(-1,۸۳)**	(-1,۸۴)**
Ln FA	-0,۷۰	-0,۷۰	-0,۷۰	-0,۷۰	-0,۷۱	---
	(-1,۳۰)	(-1,۷۰)	(-1,۴۰)	(-1,۴۱)	(-1,۰۹)	---
CH	-0,۲۴	-0,۱۳	---	---	---	---
	(-0,۲۶)	(-0,۲۲)	---	---	---	---
FD	-0,۱۷	---	---	---	---	---
	(-0,۱۱)	---	---	---	---	---
AU	-0,۴۱	-0,۳۱	-0,۴۰	---	---	---
	(-0,۴۱)	(-0,۴۰)	(-0,۳۰)	---	---	---
LNOP	-0,۰۰	-0,۰۰	-0,۰۱	-0,۰۲	---	---
	(-1,۱۰)	(-1,۱۶)	(-1,۱۰)	(-1,۱۷)	---	---
LnCD	-0,۴۲	-0,۴۲	-0,۴۱	-0,۴۲	-0,۴۲	-0,۴۱
	(-1,۳۱)**	(-1,۳۶)**	(-1,۳۳)**	(-1,۳۲)***	(-1,۱۲)**	(-1,۱۱)**
Ln TAX	-0,۴۹	-0,۴۹	-0,۴۷	-0,۴۹	-0,۴۹	-0,۴۹
	(-1,۳۱)***	(-1,۳۷)***	(-1,۳۷)***	(-1,۳۱)***	(-1,۰۸)***	(-1,۰۷)***
Constant	-1,۷۰	-1,۳۹	-1,۴۳	-1,۳۷	-1,۱۲	-2,۳۹
	(-1,۰۷)	(-1,۰۷)	(-1,۰۸)	(-1,۰۷)	(-1,۰۷)	(-1,۰۷)
R^۲	0,۰۲	0,۰۲	0,۰۲	0,۰۲	0,۰۱	0,۰۲
Adjusted R^۲	0,۰۲	0,۰۱	0,۰۲	0,۰۱	0,۰۱	0,۰۱
F-Statistic	2,41	2,31	2,91	2,71	0,70	0,00

- ۱- Signs of *, **, *** mean significant at the ۰,۰۵ and ۰,۱ percent levels respectively
 ۲- t statistics in parentheses

منابع:

۱. Core, John, E. ۱۹۹۷. On the Corporate Demand for Directors and Officers Insurance, *Journal of Risk and Insurance* ۶۴(۱): ۶۲-۸۷
۲. Davidson III, Wallace N., Mark L Cross, and John H. Thornton. ۱۹۹۲ Corporate Demand for Insurance: Some Empirical and Theoretical Results,
۳. Fadaei- Nejad, M. E., and Saied Sehhat. ۱۹۹۹. A Survey of the Investment Company of the Iran Saderat Bank from ۱۹۹۲-۹۰, Proceedings of the Seventh Conference of Nippon Finance Association, (Aoyama University), Tokyo , ۳۵۰-۳۶۸
۴. Hoyt, Robert E, Ho., Khang. ۲۰۰۰. On the Demand for Vorproate Property Insurance, *The Journal of Risk and Insurance*, ۶۷(۱), ۹۱-۱۰۷
۵. Johnson, Richard A., Gouri K. Bhattacharyya. Statistics, Principles and Methods Third Edition. New York, John Wiley & Sons, Inc., ۱۹۹۶, ۴۱.
۶. MacMinn, Richard D. ۱۹۸۷. Insurance and Corporate Risk Management, *The Journal of Risk and Insurance*, ۵۴(۴), ۶۵۸-۶۷۷.
۷. Main. Brain G. M. ۱۹۸۳b. Corporate Insurance Purchases and Taxes, *The Journal of Risk and Insurance* ۵۰(۲): ۱۹۷-۲۲۳
۸. Mayers, David, and Clifford W. Smith, Jr. ۱۹۸۲. On the Corporate Demand for Insurance, *Journal of Business* ۵۵(۲): ۲۸۱-۲۹۶
۹. Mayers, David, and Clifford W. Smith, Jr . ۱۹۹۰. On the Corporate Demand for Insurance Evidence from Reinsurance Market, *Journal of Business* ۶۳(۱): ۱۹-۴۰

۱۰. Noriaki, Nivata, Insurance: Its Principles and practice in Japan, Insurance Institute of the Keio University, ۱۹۹۳.
۱۱. O Sullivan, Noel. ۱۹۹۷. Insuring the Agents: The Role of Directors and Officers Insurance in Corporate Governance, The Journal Of Risk and Insurance ۶۴(۳): ۵۴۰-۵۵۶.
۱۲. Sehhat, Saied and Komei Sasaki. ۲۰۰۲. Evaluation of Insurance Market in Iran, Journal of Insurance Science, No. ۵۷۷, ۱۰۴-۱۱۰
۱۳. Sehhat, Saied and Komei Sasaki. ۲۰۰۲. The Analysis of Insurance demand in Iran, Proceedings of the Tenth Conference of Nippon Finance Association, (Hitotsubashi University), Tokyo. ۲۵۷-۲۶۷
۱۴. Sehhat, Saied ۲۰۰۱ Risk Covering and Insurance Demand of Corporations Proceedings of the Second Asian Symposium on Risk Assessment and Management, (Kobe University) , Kobe, ۲۳۲-۲۳۹
۱۵. Sehhat, Saied. September ۲۰۰۳ A Quantitative Analysis of Insurance Demand Behavior in Iran Ph. D. Dissertation in Tohoku university, Sendai, Japan
۱۶. Warner, J. B., ۱۹۷۷. Bankruptcy Costs: Some Evidence, Journal of Finance, ۳۲, ۳۳۷-۳۶۸
۱۷. Yamori, N. ۱۹۹۹ An Empirical Investigation of the Japanese Corporate Demand for Insurance, Journal of Risk and Insurance, ۶۶: ۲۳۹-۲۵۲

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی